

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional
„Depozitarul public al situațiilor financiare”**

În temeiul prevederilor art. 22, litera d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare” (se anexează).
2. Se instituie Sistemul informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”.
3. Biroul Național de Statistică, în calitate de posesor și deținător al Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”, va asigura crearea și implementarea acestuia, cu suportul tehnic și financiar al Corporației Financiare Internaționale (grupul Băncii Mondiale), precum și funcționarea și dezvoltarea ulterioară a sistemului respectiv.
4. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare alocate anual din bugetul de stat și din alte mijloace, conform legislației.
5. Biroul Național de Statistică, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri va elabora și va prezenta Guvernului pentru aprobare Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”.
6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Biroului Național de Statistică.
7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru digitalizare

Iurie ȚURCANU

Ministrul finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI

CONCEPTUL Sistemului informațional „Depozitarul public al situațiilor financiare”

Introducere

Biroul Național de Statistică (BNS) este organul de specialitate al administrației publice centrale care, în corespundere cu Legea 93/2017 cu privire la statistica oficială, în calitate sa de organ central de statistică conduce și coordonează activitatea în domeniul statisticii oficiale din țară. Concomitent, în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, BNS:

- colectează, stochează și generalizează situațiile financiare, raportul conducerii și raportul auditorului;
- gestionează Depozitarul public al Situațiilor Financiare (DPSF);
- asigură protecția și securitatea datelor din DPSF, ca parte componentă a resurselor informaționale de stat;
- asigură, prin intermediul DPSF, entităților condițiile necesare pentru prezentarea, în regim on-line sau pe suport de hârtie, a situațiilor financiare, a raportului conducerii și a raportului auditorului;
- verifică respectarea formei, plenitudinii și termenelor de prezentare a situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului;
- publică, prin intermediul DPSF, situațiile financiare, raportul conducerii și raportul auditorului;
- asigură prezentarea informațiilor generalizate din situațiile financiare utilizatorilor;
- poate delega organelor centrale de specialitate și altor autorități publice funcția de colectare și verificare a formei, plenitudinii și termenelor de prezentare a situațiilor financiare ale entităților din anumite ramuri, domenii/sectoare de activitate.

Actualmente, nu este disponibilă o soluție informatică care ar integra datele tuturor situațiilor financiare depuse de unitățile de drept. Soluția software existentă de colectare a datelor oferă entităților posibilitatea de prezentare în adresa BNS, a situațiilor financiare prin intermediul Ghișeului unic de raportare – *raportare.gov.md* sau direct - pe suport de hârtie. Alte soluții software, disponibile la BNS asigură prelucrarea și centralizarea datelor din situațiile financiare, precum și oferă publicului larg funcționalități de bază pentru interogarea și vizualizarea principalilor indicatori din situațiile financiare. Totodată, este de menționat faptul, că BNS, pentru satisfacerea cererii tot mai mari de informație din partea utilizatorilor, se confruntă cu o cerere crescândă de date din partea mediului de afaceri și altor categorii de utilizatori.

BNS este responsabil de implementarea cadrului normativ național privind raportarea și publicarea situațiilor financiare. Unul dintre instrumentele cheie pentru atingerea scopului propus este implementarea unei soluții software care să permită integrarea datelor din situațiile financiare indiferent de instituția care le colectează (BNS, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Piețelor Financiare) și formatul situațiilor financiare (conform Standardelor Naționale de Contabilitate sau Standardelor Internaționale de Raportare Financiară), folosind o schemă XML de raportare a datelor de afaceri.

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Denumirea sistemului.

Resursa informațională „Depozitarul Public al Situațiilor Financiare” reprezintă un sistem informațional a cărui denumire deplină este Sistemul informațional „Depozitarul Public al Situațiilor financiare” (în continuare DPSF).

2. Definiția sistemului.

DPSF reprezintă un sistem informațional integrat destinat colectării, generalizării, analizei și publicării situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului a unităților de drept din Republica Moldova. Implementarea DPSF va aduce beneficii și impact imediat BNS, autorităților publice, mediului de afaceri și cetățenilor prin asigurarea accesului centralizat la datele din situațiile financiare, necesare desfășurării proceselor de business specifice activității acestora.

DPSF constituie o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către Business (G2B) și Guvern către Cetățeni (G2C). Totodată, implementarea soluției informatice va diminua costurile în legătură cu procesarea și obținerea accesului la date, astfel încât cei interesați să poată obține ușor acces la datele necesare prin accesarea unei singure resurse informaționale.

Implementarea DPSF va permite sporirea transparenței informațiilor despre situațiile financiare, va standardiza procesele de business și documentele aferente acestora, va reduce timpul de interacțiune cu potențialii utilizatori de date, va asigura mecanisme eficiente de transparentizare a rezultatelor activității economice a entităților care raportează situațiile financiare.

3. Noțiuni principale.

În sensul prezentului Concept, noțiunea „entitate” semnifică categoriile de persoane înregistrate în Republica Moldova, care sunt indicate la art. 2 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.

În sensul prezentului Concept, abrevierile și acronimele utilizate semnifică următoarele:

- AGE - Agenția de Guvernare Electronică;
- APC - Autoritate Publică Centrală;
- API (*eng.*) – Application Programming Interface (Interfața de programare a aplicațiilor);
- APL - Autoritate Publică Locală;
- BD - Bază de Date;
- BNM – Banca Națională a Moldovei;
- BNS – Biroul Național de Statistică;
- CNPF – Comisia Națională a Pieței Financiare;
- CTIF – Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”;
- CU – Caz de utilizare;
- CUIIO - Cod Unic de Identificare a Întreprinderilor și Organizațiilor;
- DPSF – Depozitarul Public al Situațiilor Financiare;
- ETL (*eng.*) – Extract, Transform and Load (proces de extragere, transformare și încărcare a datelor în baza unor reguli prestabilite);
- IDNO – Număr Unic de Identificare al Organizațiilor;
- MF – Ministerul Finanțelor;
- PGUDD - Portalul Guvernamental Unic al Datelor Deschise (<http://date.gov.md>);
- SNC – Standardele Naționale de Contabilitate;
- SGBD - Sistem de gestiune a bazelor de date;
- SI - Sistem informațional;
- IFRS (*eng.*) – International Financial Reporting Standards (Standardele Internaționale de Raportare Financiară);
- STISC – Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică;
- TI - Tehnologia informației;
- TIC - Tehnologia informației și a comunicațiilor;

- UE – Uniunea Europeană.

4. Destinația DPSF.

DPSF reprezintă și urmărește implementarea unei soluții software orientată spre integrarea datelor din situațiile financiare, în vederea interacțiunii ulterioare a BNS cu utilizatorii (cetățeni, autorități publice, entități) pentru asigurarea accesului centralizat la datele conținute în situațiile financiare depuse de către diferite unități de drept conform cadrului normativ.

În acest sens, DPSF va reprezenta o soluție informatică interconectată cu toate sursele de date relevante externe, care vor furniza în regim automat datele din situațiile financiare raportate de unitățile de drept din Republica Moldova, în vederea verificării, validării și stocării acestora. De asemenea, DPSF urmează să asigure accesul public sau în bază de abonament la datele din situațiile financiare.

DPSF va furniza în mod gratuit datele din situațiile financiare prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Totodată, situațiile financiare pot fi oferite prin intermediul unei interfețe WEB cu acces public sau autorizat. Acest lucru urmează să sporească transparența datelor cu privire la rezultatele activității economice a unităților de drept din Republica Moldova.

DPSF urmează să genereze seturi de date (statistici agregate, indicatori financiari, etc.) care vor fi publicate periodic în cadrul Portalului Guvernamental Unic al Datelor Deschise.

5. Scopul DPSF.

Scopul DPSF constă în asigurarea BNS cu o soluție informatică performantă (scalabilă, configurabilă și compatibilă cu ulterioare dezvoltări și integrări) destinată creării și administrării DPSF conform prevederilor legislației Republicii Moldova și UE care să asigure automatizarea procesului de recepționare a datelor din situațiile financiare din surse oficiale relevante și integrarea acestora într-un depozitar unic întru asigurarea accesului la datele din situațiile financiare ale unităților de drept din Republica Moldova pentru toate părțile interesate conform legislației.

6. Obiectivele DPSF.

Reieșind din cadrul legislativ existent și necesitățile obiective ale actorilor implicați în exploatarea ulterioară a DPSF pot fi delimitate următoarele obiective ce urmează a fi atinse în urma implementării DPSF:

- 1) integrarea datelor din situațiile financiare primite din sursele oficiale relevante utilizând un format standardizat de utilizare largă;
- 2) asigurarea accesului public la situațiile financiare ale unităților de drept din Republica Moldova;
- 3) furnizarea datelor din situațiile financiare prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), respectând prevederile pct. 16-18 al Regulamentului privind modul de utilizare a platformei de interoperabilitate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2019;
- 4) accesul rapid, garantat la date indiferent de locația utilizatorului autorizat;
- 5) standardizarea datelor, mesajelor și acțiunilor entităților cu acces autorizat la DPSF;
- 6) reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și reducerea timpului de răspuns pentru obținerea informațiilor necesare;
- 7) asigurarea scalabilității prin implementarea unor soluții informatice configurabile, permițând o operare fără probleme, actualizări viitoare și integrări cu sisteme informaționale externe;
- 8) punerea în aplicare a cerințelor UE în ceea ce privește colectarea, procesarea și diseminarea datelor din situațiile financiare.

7. Principiile de bază ale DPSF.

Întru asigurarea realizării obiectivelor înaintate, la proiectarea, dezvoltarea și implementarea DPSF trebuie să se țină cont de următoarele principii:

- 1) **principiul legalității**, care presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu legislația națională și a normelor și standardelor internaționale recunoscute în domeniu;
- 2) **principiul decuplării de platforma tehnologică**, care asigură că DPSF nu va fi condiționat de selectarea platformei tehnologice în baza căreia va fi implementat. Independența de

platforma tehnologică presupune că DPSF va putea fi implementat și operat pe o varietate de tehnologii ale BNS, fiind selectată cea mai bună opțiune tehnologică. Prin aceasta, fiind asigurată utilizarea rațională a resurselor TIC disponibile și investiții inteligente în TIC;

3) **principiul divizării arhitecturii pe nivele**, care constă în proiectarea independentă a componentelor funcționale ale DPSF în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele.

4) **principiul arhitecturii bazate pe servicii (SOA)**, care constă în distribuirea funcționalității aplicației în unități mai mici, distincte numite servicii, care pot fi distribuite într-o rețea și pot fi utilizate împreună pentru a crea aplicații destinate implementării funcțiilor de business ale sistemului informațional;

5) **principiul reutilizării capacităților existente**, care presupune că DPSF va fi implementat prin reutilizarea la nivelul componentelor sale a capacităților TIC curente la care are acces BNS. Dezvoltarea de noi capacități specifice DPSF se va face doar în cazul lipsei acestora în arhitectura TIC curentă a BNS;

6) **principiul alinierii la arhitectura TIC de scară largă a BNS**, care presupune că locul DPSF în arhitectura TIC de scară largă este explicit delimitat în raport cu alte sisteme informaționale ale BNS. DPSF va fi implementat cu aplicarea principiilor de arhitectură TIC stabilite de BNS și va fi capabil să interacționeze cu alte componente ale arhitecturii TIC;

7) **principiul securității prin design**, care presupune proiectarea DPSF în cunoștință de cauză cu privire la riscurile de securitate a informației ce pot afecta buna funcționare a sistemului informațional. Cerințele normative aplicabile pentru implementarea mecanismelor de asigurare a securității informației trebuie considerate la etapa de proiectare a DPSF și implementate la etapa de dezvoltare. DPSF va asigura accesarea controlată, transparentă și responsabilă a datelor;

8) **principiul integrității, plenitudinii și veridicității datelor**, care presupune implementarea mecanismelor care permit păstrarea conținutului și interpretării univoce a datelor în condițiile unor influențe accidentale și eliminării fenomenelor de denaturare sau lichidare accidentală a acestora, furnizarea unui volum de date suficient executării funcțiilor de business al sistemului informațional și asigurarea unui grad înalt de corespundere a datelor cu starea reală a obiectelor pe care le reprezintă și care fac parte din DPSF;

9) **principiul expansibilității**, care stipulează posibilitatea extinderii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

10) **principiul primei persoane/a centrului unic**, care presupune existența unei persoane responsabile de rang înalt, cu drepturi suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea activităților în vederea creării și exploatării sistemului informațional;

11) **principiul scalabilității**, care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării DPSF;

12) **principiul modularității**, care presupune proiectarea, implementarea și dezvoltarea sistemului conform principiului modular, cu utilizarea standardelor în domeniul tehnologiilor informaționale și de telecomunicații în conformitate cu cadrul normativ;

13) **principiul orientării spre utilizator**, potrivit căruia structura, conținutul, mijloacele de acces și navigarea sunt concentrate pe utilizatori;

14) **principiul datelor sigure**, care presupune introducerea datelor în sistem doar prin canale autorizate, autentificate și criptate;

15) **principiul integrării cu produsele de program existente**, care presupune posibilitatea DPSF de a se integra și interacționa cu aplicațiile, serviciile și bazele de date implementate în cadrul BNS;

16) **principiul independenței și neutralității tehnologice**, care presupune că sistemul trebuie să se orienteze pe cerințele funcționale, independent de tehnologii sau produse specifice;

17) **principiul securității informaționale**, care presupune asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor împotriva pierderii, alterării, denaturării,

deteriorării, modificării, accesului și utilizării neautorizate. Securitatea DPSF presupune rezistența la atacuri, protecția integrității informației și pregătirea pentru lucru atât a sistemului, cât și a datelor lui;

18) **principiul unității spațiului informațional**, care prevede utilizarea unui sistem unic de clasificatoare și nomenclatoare, formate de date, protocoale de interacțiune informațională, standarde, documente normative și metodice interdependente;

19) **principiul compatibilității DPSF** cu sistemele informaționale publice existente în țară;

20) **principiul controlului**, care prevede totalitatea măsurilor organizatorice și tehnice de program, care asigură calitatea înaltă a resursei informaționale formate, fiabilitatea păstrării acestora și corectitudinea utilizării în conformitate cu legislația;

21) **principiul auditului sistemului**, care presupune înregistrarea informației despre schimbările ce au loc, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui obiect sau a stării lui la o etapă anterioară;

22) **principiul accesibilității informației cu caracter public**, care presupune implementarea procedurilor de asigurare a accesului solicitanților la informația cu caracter public furnizată de soluția informatică.

8. Sarcinile principale ale DPSF.

Implementarea DPSF va furniza BNS un instrumentar eficient de preluare a datelor din surse oficiale relevante, integrare și garantare a accesului publicului larg la datele din situațiile financiare ale entităților. Principale sarcini ale DPSF:

1) schimbul electronic de date cu terțe părți pentru recepționarea automatizată a datelor din situațiile financiare (Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare);

2) integrarea datelor din situațiile financiare recepționate din surse oficiale relevante și stocarea acestora în format structurat standardizat;

3) garantarea accesului la datele publice din situațiile financiare, raportul conducerii, raportul auditorului prin intermediul interfeței publice a DPSF și prin furnizarea periodică de date în regim automat către PGUDD;

4) implementarea unei interfețe program pentru realizarea integrării cu sistemele informaționale externe care vor consuma date din DPSF;

5) furnizarea accesului la seturi de date extinse din situațiile financiare către utilizatorii autorizați ai DPSF pe baza de abonament;

6) furnizarea unui mecanism eficient de căutare a datelor DPSF care va oferi posibilitatea de căutare globală sau extinsă după mai mulți parametri;

7) optimizarea proceselor de lucru aferente verificării integrității consistenței și veridicității datelor din situațiile financiare recepționate în DPSF;

8) implementarea inițiativelor e-Guvernare în Republica Moldova prin integrarea DPSF cu sistemele informaționale partajate: platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), platforma de interoperabilitate (MConnect), serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass), serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign), serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog), serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay), serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify), Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”;

9) asigurarea schimbului reciproc de date cu alte surse informaționale de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Capitolul II. Spațiul normativ-juridic al funcționării DPSF

9. Cadrul normativ al DPSF.

Cadrul normativ al DPSF este format din actele normative care reglementează domeniul contabilității și raportării financiare, domeniul informatizării și tehnologiei informației, precum și al activității BNS.

10. Actele normative din domeniul contabilității și raportării financiare, precum și al activității BNS, aplicabile DPSF sunt:

- 1) Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;
- 2) Hotărârea Guvernului nr. 935/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică;
- 3) Ordinul ministrului finanțelor nr. 109/2008 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;
- 4) Ordinul ministrului finanțelor nr. 44/2013 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;
- 5) Ordinul ministrului finanțelor nr. 118/2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate;
- 6) Ordinul ministrului finanțelor nr. 188/2014 cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale/reprezentanțele entității nerezidente și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119/2013;
- 7) Ordinul ministrului finanțelor nr. 105/2015 privind acceptarea, publicarea și modificarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;
- 8) Ordinul ministrului finanțelor nr. 78/2018 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;
- 9) Ordinul ministrului finanțelor nr. 87/2019 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară;
- 10) Ordinul ministrului finanțelor nr. 93/2019 cu privire la aprobarea Standardului Național de Contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare consolidate”;
- 11) Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 42/2018 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel individual;
- 12) Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 83/2019 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel consolidat;
- 13) Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 245/2019 pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de prezentare a rapoartelor în formă electronică la Banca Națională a Moldovei;
- 14) Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 52/6 din 24.09.2015 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea organizațiilor de microfinanțare;
- 15) Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 54/3 din 11.12.2017 privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la raportarea asociațiilor de economii și împrumut;
- 16) Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 15/1 din 07.04.2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind situațiile financiare specializate ale entităților care desfășoară activitatea de asigurare și/sau reasigurare;

11. Acte normative din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor aplicabile DPSF sunt:

- 1) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- 2) Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic;
- 3) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
- 4) Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;

- 5) Hotărârea Guvernului nr. 710/2011 cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare);
- 6) Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;
- 7) Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 8) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);
- 9) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);
- 10) Hotărârea Guvernului nr. 701/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise;
- 11) Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 12) Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;
- 13) Hotărârea Guvernului nr. 1141/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de aplicare a semnăturii electronice pe documentele electronice de către funcționarii persoanelor juridice de drept public în cadrul circulației electronice ale acestora;
- 14) Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;
- 15) Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);
- 16) Hotărârea Guvernului nr. 375/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice;
- 17) Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);
- 18) Hotărârea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);
- 19) Standardul Republicii Moldova SMV ISO CEI 15288:2009, „Ingineria sistemelor și software-ului. Procesele ciclului de viață al sistemului”;

12. Acte normative care reglementează lansarea și exploatarea sistemelor informaționale și care se aplică DPSF sunt:

- 1) Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație;
- 2) Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică;
- 3) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;
- 4) Hotărârea Guvernului nr. 735/2002 cu privire la sistemele speciale de telecomunicații ale Republicii Moldova;
- 5) Hotărârea Guvernului nr. 840/2004 cu privire la crearea Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice;
- 6) Hotărârea Guvernului nr. 153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat;
- 7) Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;

8) Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006.

Capitolul III. Spațiul funcțional al DPSF

13. Funcțiile de bază ale DPSF.

DPSF trebuie să asigure realizarea funcțiilor de bază ale unui sistem informațional, stipulate în legislația națională, precum și a funcțiilor specifice care rezultă din destinația sistemului. Diagrama cazurilor de utilizare din Figura 1 și descrierea ulterioară a acestora expune componentele funcționale de bază care urmează a fi implementate prin intermediul DPSF, și anume:

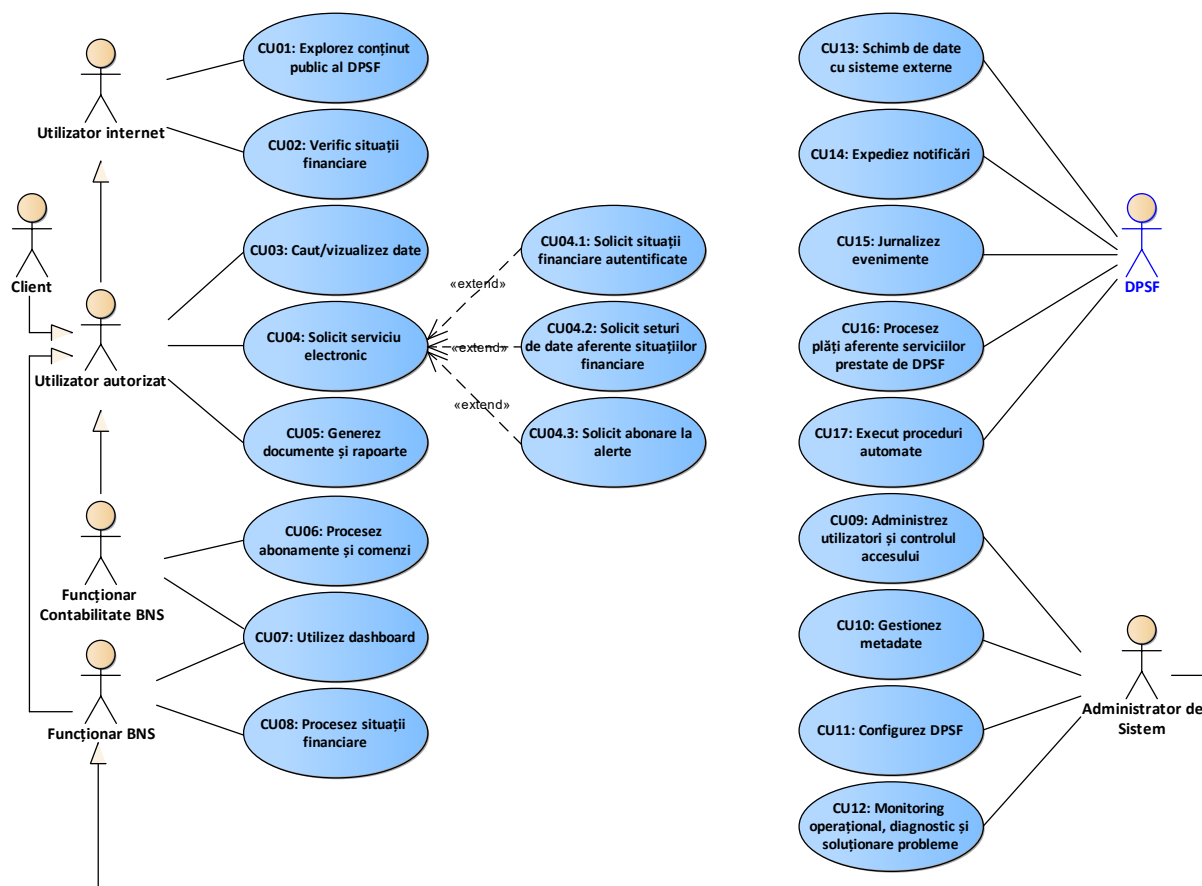

Figura nr. 1. Funcționalitățile DPSF.

1) **CU01: Explorez conținut public al DPSF** - funcționalitate disponibilă public tuturor utilizatorilor Internet prin intermediul căreia aceștia utilizează mecanisme de navigare, căutare și vizualizare a datelor și documentelor publice disponibile prin intermediul interfeței publice a DPSF. Utilizatorii neautentificați vor beneficia de acces la diverse date cu caracter public din situații financiare, indicatori de performanță, publicații și servicii electronice cu acces anonim.

2) **CU02: Verific situații financiare** - funcționalitate disponibilă utilizatorilor neautentificați prin intermediul căreia urmează a fi verificată autenticitatea situațiilor financiare. Acest lucru va fi posibil fie prin accesarea adresei URL conținută în codul QR a situației financiare, fie prin încărcarea fișierului PDF autentificat de BNS în vederea verificării autenticității și integrității lui.

3) **CU03: Caut/vizualizez date** - caz de utilizare furnizat de DPSF utilizatorilor autorizați care furnizează totalitatea funcționalităților necesare căutării informației relevante necesităților utilizatorilor. Reprezintă o modalitate de căutare în întreg conținutul de date a DPSF în baza unei interogări definite de utilizator. Pentru a obține acces la datele necesare, utilizatorul fie va insera într-un formular special secvența

de text după care se va căuta fie va formula, în caz de necesitate, opțiuni avansate de căutare în vederea definirii exacte a arealului de căutare utilizând valorile metadatelor DPSF.

4) **CU04: Solicit serviciu electronic** - funcționalitate disponibilă utilizatorilor autorizați, în particular cu rol de Client, care vor accesa serviciile electronice furnizate de DPSF pentru a obține acces la datele din situațiile financiare. Accesul va fi oferit gratuit în cazul solicitării serviciilor electronice anonime sau dacă Clientul este furnizor al datelor solicitate. Pentru serviciile electronice furnizate de DPSF pe baza de abonament, utilizatorilor va obține acces instant la date daca are un abonament activ sau va plasa și achita preventiv o comandă. Următoarele categorii de servicii electronice urmează a fi implementate și prestate de DPSF:

a) **CU04.1: Solicit situații financiare autentificate.** Caz de utilizare prin intermediul căruia Clienții BNS vor accesa funcționalitățile destinate solicitării și obținerii situațiilor financiare autentificate de BNS (semnate electronic de BNS).

b) **CU04.2: Solicit seturi de date din situațiile financiare.** Caz de utilizare prin intermediul căruia Clienții BNS vor accesa și utiliza funcționalitățile destinate solicitării și obținerii accesului la seturi de date, inclusiv agregate, din situațiile financiare.

c) **CU04.3: Solicit abonare la alerte.** Caz de utilizare prin intermediul căruia utilizatorii autorizați vor putea solicita abonarea la alerte de notificare expediate în cazul unor actualizări specifice (exemplu: recepționarea situațiilor financiare noi pentru o anumită entitate).

5) **CU05: Generez documente și rapoarte** - este o funcționalitate accesibilă utilizatorilor autorizați ai DPSF care permite generarea documentelor tipizate specifice proceselor de business implementate, a rapoartelor predefinite și ad-hoc privind conținutul informațional al DPSF.

6) **CU06: Procesez abonamente și comenzi** - funcționalitate disponibilă utilizatorilor autorizați cu rol de Funcționar al BNS (prin ordin al directorului BNS) prin intermediul căreia DPSF va livra instrumentarul necesar gestiunii solicitărilor de acces la date/documente, a plăților aferente, abonamentelor și solicitărilor Clienților BNS. Dacă Clientul BNS va folosi o altă modalitate de plată decât MPay, Funcționarul BNS va introduce manual în DPSF detaliile plății după recepționarea confirmării plății întru furnizarea accesului Clientului la serviciul solicitat și achitat.

7) **CU07: Utilizez dashboard** - reprezintă o funcționalitate prin intermediul căreia utilizatorii cu rolurile specifice din cadrul BNS vor fi atenționați și vor putea vizualiza și accesa rapid evenimentele de business aferente procesării situațiilor financiare, gestiunii abonamentelor și solicitărilor de acces la date, altor acțiuni necesare exercitării atribuțiilor de serviciu ale acestora (notificări de sistem, evenimente ale fluxurilor de lucru etc.). În calitate de dashboard va servi pagina principală a interfeței utilizator a DPSF unde vor fi amplasate toate elementele și notificările aferente utilizatorului.

8) **CU08: Procesez situații financiare** - funcționalitatea disponibilă utilizatorilor cu rol de Funcționar al BNS prin intermediul căreia pot gestiona problemele de inconsistență și integritate a datelor după importul acestora din surse oficiale relevante. Odată ce noile situații financiare recepționate ce urmează a fi verificate și aprobate de BNS au fost primite și salvate în baza tehnologică a DPSF, Funcționarul BNS va fi informat prin intermediul Dashboard-ului personal cu privire la necesitatea verificării formei, corectitudinii și plenitudinii întocmirii situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului. Dacă sunt depistate anumite neconcordanțe, funcționarul BNS va respinge situațiile financiare respective și va solicita rectificarea lor prin completarea notei (Remarcă) pentru ca DPSF să expedieze un răspuns cu statutul „Respins” și remarca către sursa de date relevantă. În cazul cind nu sunt neconcordanțe datele se vor transfera automat din baza tehnologică a DPSF in baza de producție

9) **CU09: Administrez utilizatori și controlul accesului** - caz de utilizare care implementează funcționalitățile destinate gestiunii profilurilor utilizatorilor și drepturilor de acces la resursele și datele DPSF. DPSF va furniza funcționalitățile necesare gestiunii grupurilor/rolurilor și drepturilor asociate acestora care urmează să fie ulterior atribuite utilizatorilor autorizați. Drepturile de acces la interfața utilizator și înregistrările bazei de date vor fi definite de grupul/rolul aferent utilizatorului sau explicit pentru

fiecare utilizator în parte. Pentru roluri specifice, drepturile de acces ale utilizatorilor la datele și funcționalitățile DPSF vor fi atribuite explicit de către utilizatorii cu rol administrator.

10) **CU10: Gestionez metadate** - caz de utilizare prin intermediul căruia va fi gestionat sistemul de metadate a DPSF. În mare parte vor fi preluate integral toate clasificatoarele și nomenclatoarele oficiale relevante gestionate de BNS. De asemenea, DPSF va permite gestiunea metadatelor interne, precum și a metadatelor de interoperabilitate cu sisteme informaționale terțe.

11) **CU11: Configurez DPSF** - reprezintă un caz de utilizare care furnizează funcționalitățile necesare configurării parametrilor de funcționare a DPSF. Trebuie de menționat faptul că DPSF va fi un sistem configurabil și adaptarea lui la necesitățile curente ale utilizatorilor și cadrului normativ se va realiza prin intermediul mecanismelor de configurare fără a fi necesară intervenția în codul program, compilarea acestuia și activități de desfășurare repetată a sistemului informațional.

12) **CU12: Monitoring operațional, diagnostic și soluționare probleme** - caz de utilizare complex prin intermediul căruia rolurile administrative ale DPSF vor avea acces la funcționalitățile de monitorizare a parametrilor de funcționare a DPSF, diagnostic și depanare a problemelor tehnice apărute în procesul exploatarei DPSF. Cazul de utilizare va furniza funcționalități destinate generării datelor statistice predefinite și ad-hoc privind evenimentele de exploatare a DPSF. Rapoartele în cauză sunt utile pentru analiza proceselor desfășurate, stocului de date al sistemului informațional, performanței activității utilizatorilor autorizați, permițând anticiparea problemelor de securitate informațională.

13) **CU13: Schimb de date cu sisteme externe** - schimbul de date între DPSF și alte sisteme informaționale se va efectua prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Totodată, DPSF va implementa funcționalități de import de date din situațiile financiare din diferite surse și va dispune de o soluție ETL pentru transformarea și stocarea acestora într-un format standardizat în DPSF.

14) **CU14: Expediez notificări** - caz de utilizare care furnizează funcționalitățile de notificare ale utilizatorilor DPSF. Notificările vor fi expediate asigurându-se acces direct (dacă e cazul) la formularul electronic, evenimentul de business care a generat notificarea. DPSF va genera și expedia automat utilizatorilor autorizați notificări aferente oricărui eveniment de business care necesită implicarea acestora.

15) **CU15: Jurnalizez evenimente** - reprezintă un caz de utilizare prin care va fi efectuată jurnalizarea evenimentelor de business generate de componentele funcționale ale DPSF. Orice eveniment generat în cadrul proceselor de business implementate în cadrul DPSF va fi jurnalizat și salvat în tabelele corespunzătoare ale Bazei de Date. Mecanismul de jurnalizare va fi dezvoltat în baza standardelor și bunelor practici implementate în domeniul IT. Sistemul informațional va livra funcționalități de configurare a strategiei de jurnalizare a evenimentelor de business, inclusiv: categoriile de evenimente de business supuse jurnalizării, perioada calendaristică de jurnalizare (determinată sau nedeterminată) etc. Pentru evenimentele de business critice sau sensibile, jurnalizarea se va efectua suplimentar prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog).

16) **CU16: Procesez plăți aferente serviciilor prestate de DPSF** - caz de utilizare care furnizează funcționalități prin care DPSF va recepționa și procesa datele aferente plăților efectuate prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay). Odată ce Clientul va efectua plata prin MPay, DPSF va primi automat de la MPay detaliile tranzacției, va înregistra datele aferente plății, va livra sau asigura accesul la serviciul solicitat.

17) **CU17: Execut proceduri automate** - caz de utilizare complex care furnizează funcționalitățile de declanșare și funcționare în regim automat a unui șir de funcționalități ale DPSF în vederea utilizării raționale a resurselor server, lansarea serviciilor specifice funcționării DPSF și furnizării la momentul oportun a datelor pentru utilizatorii autorizați. Un caz particular și important de procedură automată este lansarea periodică a mecanismului de recepționare și import a datelor din situațiile financiare din surse oficiale relevante prin interacțiune directă sau prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). Pentru fiecare sursă de date va fi configurat și implementat un proces ETL pentru extragerea și convertirea datelor în formatul în care urmează să fie stocate în DPSF pentru analiza sau procesarea ulterioară.

14. Contururile funcționale ale DPSF.

DPSF include următoarele contururi funcționale:

1) **interfața cu acces public.** Prin intermediul acestui contur funcțional se va asigura accesul la serviciile furnizate de DPSF. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) explorarea conținutului public al DPSF.
- b) căutarea/vizualizarea situațiilor financiare.
- c) verificarea autenticității situațiilor financiare.
- d) solicitarea și accesarea serviciilor electronice furnizate de DPSF (cu acces public sau abonament).

2) **procesarea situațiilor financiare recepționate.** Prin intermediul acestui contur funcțional utilizatorii cu roluri specifice din cadrul BNS vor dispune de facilități destinate verificării și procesării situațiilor financiare recepționate de la sisteme informaționale externe. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) dashboard pentru accesarea rapidă a evenimentelor de business specific activității utilizatorilor autorizați;
- b) vizualizarea, verificarea și aprobarea situațiilor financiare recepționate;
- c) soluționarea neconcordanțelor și erorilor de import a datelor din situațiile financiare;
- d) generarea documentelor și rapoartelor specifice;

3) **procesarea solicitărilor de servicii și plăților.** Prin intermediul acestui contur funcțional utilizatorii cu roluri specifice din cadrul BNS vor dispune de facilități destinate procesării solicitărilor de servicii electronice furnizate de DPSF și a plăților eventuale aferente acestora. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) dashboard pentru accesarea rapidă a evenimentelor de business specific activității utilizatorilor autorizați;
- b) procesarea formularelor de solicitare a serviciilor electronice furnizate de DPSF;
- c) procesarea plăților aferente solicitărilor de servicii electronice furnizate de DPSF;
- d) generarea documentelor și rapoartelor specifice;

4) **administrarea și configurarea DPSF.** Prin intermediul acestui contur funcțional utilizatorii cu rol de administrator vor dispune de facilități destinate configurării și administrării sistemului informațional. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) administrarea utilizatorilor și a drepturilor de acces la date și interfața utilizator;
- b) gestiunea metadatelor;
- c) configurarea modulelor funcționale ale DPSF, sarcinilor de sistem, procedurilor automate și configurațiilor de sistem;
- d) monitorizarea operațională, diagnosticul și soluționarea problemelor de funcționare a DPSF;

- e) lansarea manuală a procedurilor automate;
- f) efectuarea activităților de restabilire a DPSF în caz de dezastru;

5) **funcționalitățile de sistem.** Prin intermediul acestui contur funcțional DPSF va executa activități automate destinate asistării proceselor de business implementate sau bunei funcționări a sistemului informațional. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) schimbul de date cu sisteme informaționale externe (servicii guvernamentale, sisteme informaționale furnizoare de situații financiare și sisteme informaționale beneficiare a datelor din situații financiare);
- b) mecanism ETL destinat verificării, validării și transformării în formatul DPSF a datelor din situațiile financiare recepționate din surse externe;
- c) mecanismul de billing a serviciilor electronice prestate prin intermediul DPSF;
- d) lansarea procedurilor automate și a sarcinilor de sistem;
- e) notificarea utilizatorilor;

f) jurnalizarea evenimentelor de business.

15. Interconectarea DPSF cu sisteme informaționale externe.

Fluxul de date aferent mecanismului de interoperabilitate al DPSF este descris în diagrama din Figura 2. Acesta cuprinde procesele de colectare, transformare și diseminare a datelor din situațiile financiare. DPSF va recepționa situațiile financiare din surse oficiale exclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

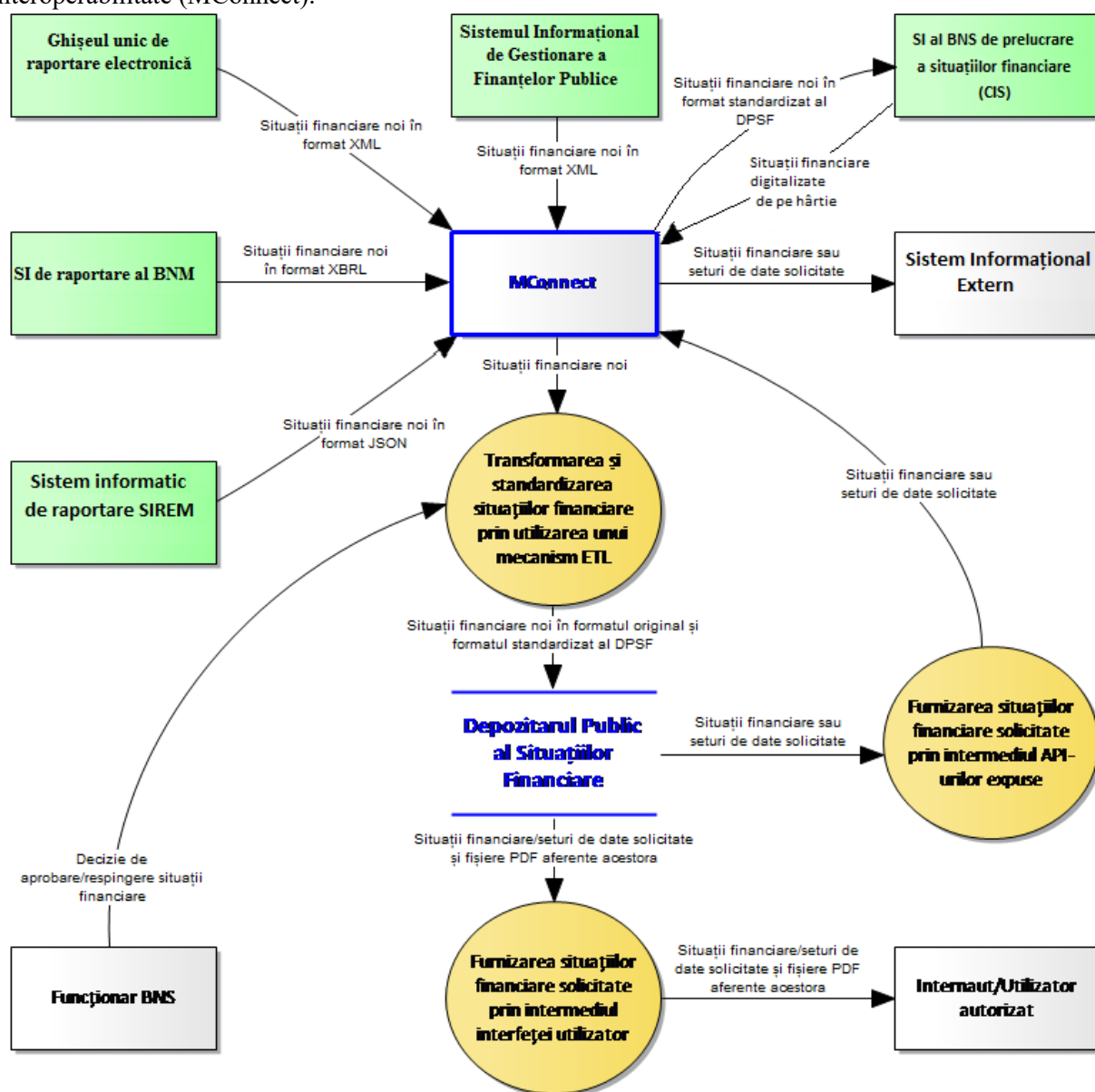

Figura nr. 2. Fluxurile de date în cadrul spațiului funcțional al DPSF.

16. După cum se vede în figura 2, DPSF va recepționa prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect datele din situațiile financiare în format electronic de la următoarele sisteme informaționale:

- 1) **Ghișeul unic de raportare – raportare.gov.md** (în continuare „Ghișeul unic de raportare”) – deținut de Serviciul Fiscal de Stat și administrat de Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”. Ghișeul unic de raportare este sursa de date-cheie pentru raportarea electronică a situațiilor financiare. Acestea vor fi primite automat în format XML (ulterior în alte formate dezvoltate pe baza XML). În plus, DPSF va primi fișiere aferente situațiilor financiare (ex. note explicative, rapoartele auditorilor, rapoartele conducerii etc.);

- 2) **Sistemul Informațional de Raportare către BNM** – deținut de Banca Națională a Moldovei prin intermediul căruia vor fi primite situațiile financiare întocmite de băncile din Republica Moldova. Aceste situații financiare vor fi recepționate în format XBRL conform IFRS;
- 3) **Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice** – deținut de Ministerul Finanțelor, prin care vor fi primite situațiile financiare transmise de autoritățile publice din Republica Moldova (APC și APL). Aceste situații financiare vor fi primite în format XML (inclusiv în alte formate dezvoltate pe baza XML);
- 4) **Sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară „SIREM”** – deținut de Comisia Națională a Pieței Financiare, de unde vor fi primite situațiile financiare transmise de companiile de asigurări, instituțiile de creditare nebanară și asociațiile de economii și împrumut din Republica Moldova. Aceste situații financiare vor fi primite în format JSON.
- 5) **Sistemul Informațional al BNS de prelucrare a situațiilor financiare ”CIS”** – deținut de Biroul Național de Statistică, prin care vor fi primite situațiile financiare digitalizate, depuse la BNS pe hârtie. Aceste situații financiare vor fi primite în formatul XML.

17. Indiferent de sursa de date, toate situațiile financiare vor fi procesate de DPSF, utilizând un mecanism ETL. Acesta din urmă va verifica/valida conținutul datelor din situațiile financiare și va converti, dacă e cazul, situațiile financiare validate, utilizând o schemă XML comună, bazată pe standardul de reprezentare și schimb de date financiare – XBRL anterior stocării acestora în DPSF. Dacă situațiile financiare au trecut cu succes procesul de transformare și validare, în DPSF vor fi stocate fișierele originale aferente situațiilor financiare și fișierul XBRL rezultat al funcționării procesului ETL.

18. Funcționarii BNS responsabili de verificarea și validarea situațiilor financiare recepționate vor procesa situațiile financiare noi în vederea validării lor (aprobare/respingere situații financiare) sau definirii regulilor de soluționare a erorilor de import, iar funcționarii BNS desemnați vor procesa cererile de solicitare servicii a DPSF.

19. Conform diagramei fluxului de date din Figura 2, DPSF va permite utilizarea situațiilor financiare stocate în două moduri:

1) **prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect** – concepută pentru a furniza date automat către sistemele informaționale terțe conform prevederilor Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

2) **prin intermediul facilităților furnizate de interfața utilizator** – accesibile utilizatorilor neautentificați și clienților BNS (persoane juridice și persoane fizice). Clienții BNS, în baza abonamentelor deținute, vor utiliza interfața Utilizator, implementată de DPSF pentru a vizualiza și descărca situații financiare și seturi de date aferente solicitării acestora.

20. În cazul Sistemul Informațional al BNS ”CIS”, DPSF va furniza prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) datele din situațiile financiare recepționate și validate în vederea procesării ulterioare a acestora.

Capitolul IV. Structura organizațională a DPSF

21. Subiecți ai raporturilor juridice privind formarea și exploatarea DPSF sunt:

- 1) Proprietarul DPSF;
- 2) Posesorul DPSF;
- 3) Deținătorul DPSF;
- 4) Utilizatorii DPSF;
- 5) Administratorul tehnic al DPSF.

22. **Proprietarul DPSF** este statul care își realizează dreptul de proprietate, gestionare și utilizare a datelor din acesta. Resursele financiare pentru dezvoltarea, mentenanța, exploatarea DPSF sunt asigurate

din bugetul de stat, proiecte de asistență internațională și alte mijloace financiare, conform cadrului normativ.

23. **Posesorul și Deținătorul DPSF** este BNS, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii oficiale a statului, care are responsabilitatea de a coordona sistemul statistic național, activitățile aferente de dezvoltare și producere a statisticii oficiale în cadrul sistemului statistic național. În conformitate cu prevederile Legii nr. 287 din 15.12.2017, BNS are responsabilitatea de asigurare a gestionării, mentenanței și dezvoltării continue a DPSF.

24. **Utilizatorii DPSF** sunt divizați în două categorii:

1) *Utilizatori interni* – angajații din cadrul BNS care vor utiliza funcționalitățile DPSF în scopurile prevăzute de prezentul concept. Nivelul de acces al utilizatorilor BNS este unul diferențiat în dependență de rolurile și drepturile de acces, atribuțiile și responsabilitățile în procesul de colectare, transformare, procesare, vizualizare și descărcare a datelor din situațiile financiare și se configurează de către administratorul tehnic al DPSF;

2) *Utilizatori externi* – orice persoană fizică sau juridică care accesează datele din situațiile financiare prin intermediul serviciilor electronice gratuite sau comerciale furnizate de DPSF.

25. **Administratorul tehnic al DPSF** este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.

Capitolul V. Documentele DPSF

26. **Documentele de intrare** ale DPSF o constituie documentele recepționate din sursele de date oficiale și alte categorii de documente adăugate de actorii implicați în procesele de business aferente procesării situațiilor financiare după cum urmează:

- 1) situațiile financiare în format structurat recepționate din surse de date oficiale;
- 2) fișiere care sunt parte componentă a situațiilor financiare (exemplu: nota explicativă);
- 3) raportul conducerii;
- 4) raportul auditorului;
- 5) solicitare serviciu electronic de acces la datele din situațiile financiare;
- 6) factură și document de plată a serviciului electronic furnizat de DPSF.

27. **Documentele de ieșire** ale DPSF o constituie documentele aferente proceselor de gestiune a situațiilor financiare și solicitare de servicii electronice pentru obținerea accesului la date aferente situațiile financiare după cum urmează:

- 1) situații financiare în format XML sau PDF generat de DPSF în baza seturilor de date deținute.
- 2) seturi de date aferente situațiilor financiare;
- 3) evenimente de procesare a situațiilor financiare (aprobare/respingere);
- 4) facturi de plată a serviciilor electronice ale DPSF;
- 5) statistici privind situațiile financiare în general, procesul de import și procesare a situațiilor financiare;
- 6) rapoarte privind serviciile electronice furnizate de DPSF și evenimentele de acces la datele din situațiile financiare.

28. **Documentele tehnologice** ale DPSF o constituie documentele specifice proceselor de exploatare a DPSF după cum urmează:

- 1) înregistrări de jurnalizare a evenimentelor de business ale DPSF;
- 2) extras din registrul evenimentelor de gestiune a situațiilor financiare;
- 3) extras din registrul evenimentelor de gestiune a solicitărilor de servicii electronice ale DPSF;
- 4) extras din registrul evenimentelor de accesare sau descărcare a datelor din situațiile financiare;
- 5) rapoarte de performanță;
- 6) rapoarte de monitorizare.

Capitolul VI. Spațiul informațional al DPSF

29. Analizând domeniul modelat (integrarea datelor din situațiile financiare și acordarea accesului public și pe bază de abonament la date și servicii) pot fi identificate obiectele informaționale de care trebuie să se țină cont la elaborarea DPSF. În Figura 3 sunt expuse obiecte informaționale cheie destinate realizării obiectivelor DPSF și relațiile dintre acestea. Nomenclatoare, clasificatoare, alte categorii de date care sunt secundare pentru DPSF nu sunt reflectate în diagrama dată.

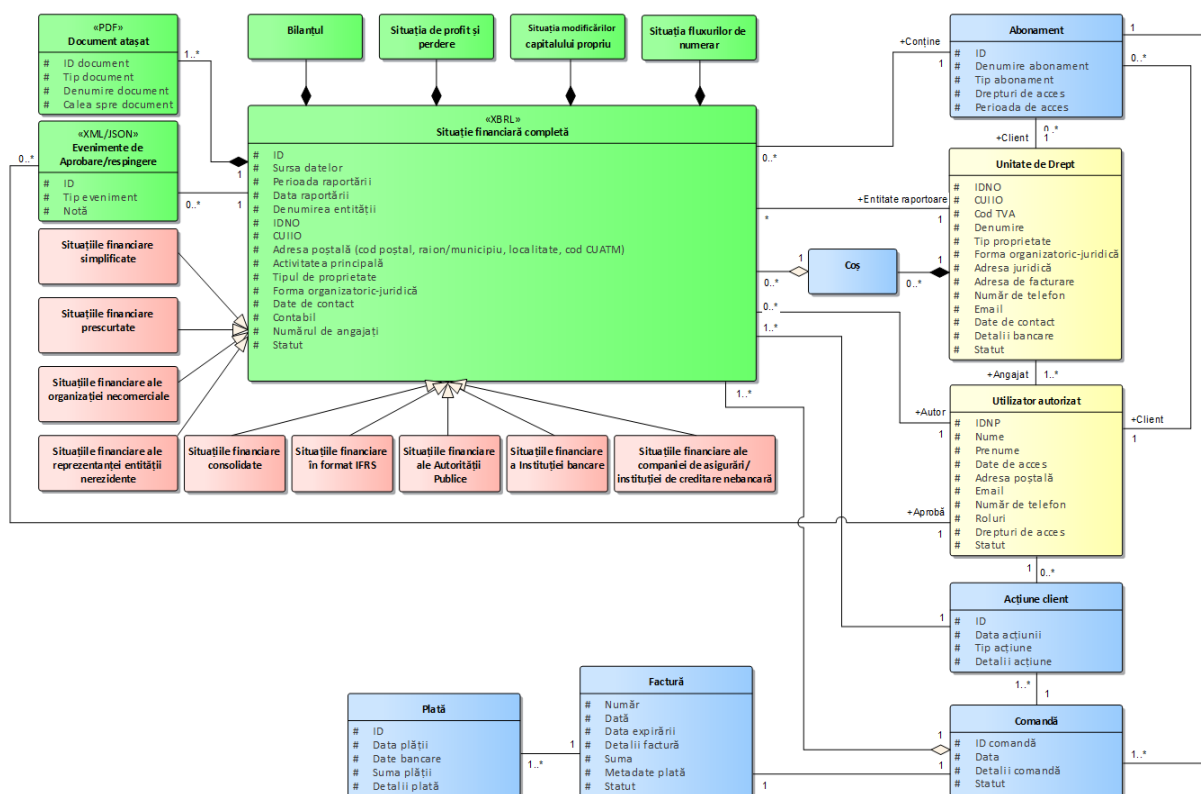

Figura nr. 3. Obiectele informaționale ale DPSF.

30. După cum se poate vedea în Figura 3, există 9 categorii de obiecte informaționale cheie:

- 1) Unitate de drept;
- 2) Utilizator autorizat;
- 3) Situație financiară completă;
- 4) Coș;
- 5) Abonament;
- 6) Comandă;
- 7) Factură;
- 8) Plată;
- 9) Acțiunea clientului.

31. **Identificarea obiectelor informaționale** în cadrul DPSF se efectuează prin utilizarea, pentru fiecare dintre ele, a unui cod de identificare unic, inclusiv cel atribuit la formarea/înregistrarea primară a obiectului informațional în cadrul proceselor de business ale BNS sau în cadrul altor sisteme informaționale furnizoare de date din situațiile financiare.

32. **Obiectele informaționale** ale DPSF, care definesc totalitatea datelor de profil și configurație de bază utilizate în cadrul proceselor de business implementate, sunt caracterizate prin următoarele atribute care urmează a fi luate în considerație la dezvoltarea și implementarea sistemului:

1) *Unitate de drept*. Reprezintă profilurile entităților (cele ale căror situații financiare sunt stocate în DPSF) sau ale clienților BNS (beneficiarii de servicii furnizate de DPSF). Următoarele categorii de date vor fi stocate în profilul entității:

- a) codul IDNO;
- b) codul CUIIO;
- c) codul TVA;
- d) denumirea entității;
- e) tipul de proprietate;
- f) forma organizatorico-juridică;
- g) adresa juridică;
- h) adresa de facturare;
- i) numărul de telefon;
- j) E-mail;
- k) date de contact;
- l) detalii bancare;
- m) statutul entității;

2) *Utilizator autorizat*. Reprezintă profilul utilizatorilor care au acces autorizat la interfața utilizator a DPSF (pentru a accesa funcționalitățile componenteii BackEnd sau serviciile electronice furnizate de DPSF). Următoarele categorii de date vor fi stocate în profilul utilizatorului autorizat:

- a) codul IDNP;
- b) nume;
- c) prenume;
- d) date de acces la DPSF;
- e) adresa poștală;
- f) E-mail;
- g) număr de telefon;
- h) rolurile atribuite în DPSF;
- i) drepturi de acces la DPSF;
- j) statutul profilului (activ/inactiv);
- k) alte date relevante;

3) *Situație financiară completă*. Reprezintă un obiect informațional complex care cuprinde totalitatea datelor din situațiile financiare depuse în conformitate cu SNC sau IFRS. Obiectul informațional Situația financiară completă este compusă din următoarele categorii de date:

- a) cod unic al situațiilor financiare;
- b) sursa de date a situațiilor financiare;
- c) perioada de raportare;
- d) data raportării;
- e) entitatea;
- f) codul IDNO al entității;
- g) codul CUIIO al entității;
- h) adresa juridică a entității;
- i) genul principal de activitate;
- j) tipul de proprietate al entității;
- k) forma organizatorico-juridică a entității;
- l) date de contact (telefon, pagină Web și E-mail) a entității;
- m) numele și prenumele contabilului entității;
- n) numărul de angajați ai entității;
- o) statutul situației financiare.

După cum se vede în Figura 3, obiectul informațional Situație financiară completă cuprinde următoarele compartimente (în funcție de entitate, unele compartimente pot fi omise, altele simplificate):

a) *Bilanțul/bilanțul prescurtat* – compartimentul care prezintă date privind poziția financiară a entității și include informații aferente soldurilor existente la data raportării privind activele, capitalul propriu și datoriile;

b) *Situația de profit și pierdere/situația de profit și pierdere prescurtată* – compartimentul care caracterizează performanța financiară a entității pentru perioada de gestiune și conține informații privind veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare;

c) *Situația modificărilor capitalului propriu* – compartimentul care caracterizează existența și modificarea elementelor capitalului propriu în cursul perioadei de gestiune și conține informații privind capitalul social și neînregistrat, primele de capital, rezervele, profitul (pierderea), rezervele din reevaluare și alte elemente de capital propriu;

d) *Situația fluxurilor de numerar* – compartimentul care caracterizează soldurile și fluxurile de numerar pentru perioada de gestiune și conține informații privind numerarul, numerarul în expediție și documentele bănești;

e) *notă explicativă* – document atașat care detaliază și concretizează informațiile din bilanț/bilanțul prescurtat, situația de profit și pierdere/situația de profit și pierdere prescurtată, situația modificărilor capitalului propriu și situația fluxurilor de numerar.

f) *Documente atașate* – reprezintă totalitatea documentele atașate la situațiile financiare (ex.: raportul conducerii, raportul auditorului, decizii ale entității etc.). La categoria de document atașate se referă și setul de situații financiare expediat de sistemul informațional extern pentru integrare în DPSF (Ghișeul unic de raportare, Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice, Sistemul Informațional de raportare a BNM, Sistemul Informațional al BNS "CIS" și Sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebancaară „SIREM”);

g) *Evenimente de aprobare/respingere* – reprezintă evenimentele legate de procesarea situațiilor financiare de către *Funcționarul BNS* (aprobarea sau respingerea situațiilor financiare).

În baza diagramei prezentate în Figura 3, distingem 9 seturi de situații financiare (pentru fiecare din ele DPSF va implementa un șablon specific):

a) *Situațiile financiare complete*. Conțin: Bilanțul, Situația de profit și pierdere, Situația modificărilor capitalului propriu, Situația fluxurilor de numerar și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS" ;

b) *Situațiile financiare simplificate*. Conțin: Bilanțul, Situația de profit și pierdere și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS";

c) *Situațiile financiare prescurtate*. Conțin: Bilanțul prescurtat, Situația de profit și pierdere prescurtată și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS";

d) *Situațiile financiare ale organizației necomerciale*. Conțin: Situația modificărilor surselor de finanțare, Bilanțul, Situația de venituri și cheltuieli și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS";

e) *Situațiile financiare ale reprezentanței entității nerezidente*. Conțin: Bilanțul, Situația de venituri și cheltuieli și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS";

f) *Situațiile financiare consolidate*. Conțin: Bilanțul consolidat, Situația consolidată de profit și pierdere, Situația consolidată a modificărilor capitalului propriu, Situația consolidată a fluxurilor de numerar și Nota explicativă. Aceste situații financiare vor fi recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS" ;

g) *Situațiile financiare în format IFRS*. Aceste situații financiare vor fi perfectate conform standardului IFRS și recepționate prin intermediul Ghișeului unic de raportare și Sistemul Informațional al BNS "CIS";

h) *Situațiile financiare ale Autorității Publice*. Conține date referitoare la situațiile financiare ale APC/APL care vor fi recepționate prin intermediul Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice;

i) *Situațiile financiare ale Băncii*. Conține date referitoare la situațiile financiare ale băncilor, care vor fi recepționate prin intermediul sistemului informațional de raportare electronică al BNM;

j) *Situațiile financiare ale Companiei de asigurări/altei instituții nebancare*. Conține date referitoare la situațiile financiare ale companiilor de asigurări și instituțiilor de creditare nebancară, care vor fi recepționate prin intermediul Sistemului informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebancară „SIREM”;

4) *Coș*. Reprezintă un obiect informațional care conține o selecție de situații financiare pentru un Client concret al DPSF. Obiectul informațional Coș este format din următoarele categorii de date:

- a) identificatorul coșului;
- b) identificatorul situației financiare;
- c) identificatorul clientului;

5) *Abonament*. Reprezintă un obiect informațional care este format din opțiuni pentru accesarea situațiilor financiare sau seturilor de date din situațiile financiare furnizate prin intermediul serviciilor electronice ale DPSF. Aceste opțiuni sunt grupate în abonamente cu tarife și sunt disponibile solicitanților. Fiecare abonament, de asemenea, conține strategii de acces la datele din situațiile financiare. Obiectul informațional dat conține următoarele categorii de date:

- a) identificatorul abonamentului;
- b) tipul abonamentului;
- c) denumirea abonamentului;
- d) identificatorul clientului;
- e) volumul de situații financiare pentru care se acordă accesul (proprietăți ale situațiilor financiare, numărul total de situații financiare, alte criterii specifice care formează abonamentul);
- f) perioada de acces la datele din situațiile financiare, incluse în abonament;
- g) drepturi de acces la datele din situațiile financiare, incluse în abonament;

6) *Comandă*. Reprezintă un obiect informațional care conține datele formularului de solicitare a accesului la situațiile financiare în limita abonamentului deținut. Următoarele categorii de date urmează a fi gestionate prin intermediul acestui obiect informațional:

- a) identificatorul comenzii;
- b) identificatorul clientului;
- c) volumul de situații financiare incluse în comandă;
- d) identificatorul abonamentului;
- e) identificatorul facturii;
- f) detalii despre comandă;
- g) statutul comenzii;
- h) alte categorii de date, după caz;

7) *Factură*. Obiect informațional care conține totalitatea datelor aferente facturii generate de DPSF în baza formularului de comandă. Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) numărul facturii;
- b) data generării facturii;
- c) data expirării facturii;
- d) detalii despre plată (destinația plății, detalii bancare, altele);
- e) suma totală spre plată;
- f) modalitatea de plată;

g) statutul facturii;

8) *Plată*. Reprezintă un obiect informațional care conține datele despre plata efectuată pentru serviciile facturate. Obiectul informațional *Plată* conține următoarele categorii de date:

- a) numărul documentului de plată;
- b) data efectuării plății;
- c) factura în baza căreia s-a efectuat plata;
- d) detalii bancare aferente plății;
- e) suma totală plătită;
- f) detalii despre plată.

9) *Acțiune client*. Obiect informațional care conține totalitatea datelor despre acțiunile clienților în contextul comenzilor de acces la situațiile financiare (vizualizare, descărcare, export seturi de date, altele) în baza cărora DPSF jurnalizează evenimente de utilizare a abonamentelor. Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificatorul acțiunii;
- b) identificatorul utilizatorului;
- c) data efectuării acțiunii;
- d) tipul acțiunii;
- e) identificatorul situației financiare aferente acțiunii;
- f) detalii despre acțiune.

33. Structura identificatorilor obiectelor informaționale. DPSF urmează să asigure unicitatea, integritatea și consistența datelor stocate și procesate. În acest sens obiectele informaționale cheie gestionate urmează să utilizeze următoarele principii de identificare:

1) identificator al obiectului informațional *Unitate de drept* este codul IDNO al entităților, preluat din Registrul de stat al unităților de drept;

2) identificator al obiectului informațional *Utilizator autorizat* este codul IDNP înregistrat la crearea contului utilizatorului autorizat (cazul Funcționarilor BNS) sau preluat prin intermediul MPass (la prima autentificare a solicitantului de servicii electronice ale SI DPSF);

3) identificator al obiectului informațional *Situații Financiare* este identificatorul atribuit de sistemul informațional de unde este preluată situația financiară și o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestire a Bazelor de Date a DPSF în momentul preluării, procesării și stocării situațiilor financiare;

4) identificator al obiectului informațional *Coș* este o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestire a Bazelor de Date a DPSF în momentul inițializării coșului de situații financiare solicitate;

5) identificator al obiectului informațional *Abonament* este o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestire a Bazelor de Date a DPSF în momentul creării unui nou cont de utilizator;

6) identificator al obiectului informațional *Comandă* este o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestire a Bazelor de Date a DPSF în momentul perfectării unei comenzi în cadrul unui abonament;

7) identificator al obiectului informațional *Factură* este numărul notei de plată atribuite de serviciul guvernamental MPay;

8) identificator al obiectului informațional *Plată* este numărul notei de plată atribuite de serviciul guvernamental MPay;

9) identificator al obiectului informațional *Acțiune Client* este o valoare incrementală atribuită automat de Sistemul de Gestire a Bazelor de Date a DPSF în momentul creării unui nou cont de utilizator.

34. Clasificatoarele și nomenclatoarele DPSF urmează a fi utilizate în scopul asigurării integrității/consistenței datelor și asigurării interoperabilității DPSF cu sistemele informaționale externe. În cadrul DPSF urmează a fi utilizate 4 tipuri de clasificatoare și nomenclatoare:

1) *clasificatoare internaționale*, valorile cărora sunt standardizate și acceptate la nivel internațional (exemplu: Clasificatorul internațional al țărilor lumii și teritoriilor, Nomenclatorul Unităților Monetare etc.);

2) *clasificatoare oficiale naționale* (Clasificatorul Unităților Administrativ-Teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2), Clasificatorul Formelor Organizatorico-Juridice (CFOJ), Clasificatorul Formelor de Proprietate (CFP));

3) *metadate și metodologii statistice* aprobate de BNS în conformitate cu legislația națională din domeniu;

4) *clasificatoare/nomenclatoare de interoperabilitate* (valorile cărora sunt utilizate pentru interacțiunea cu sisteme informaționale externe cu care urmează a fi integrat DPSF pentru preluarea situațiilor financiare);

5) *clasificatoare/nomenclatoare interne* (variabile de sistem, parametri ai interfeței utilizator, parametri de configurare a DPSF și proceselor implementate în cadrul DPSF, roluri, categorii de documente, tipuri de situații financiare, tipuri de abonamente, tipuri de acțiuni, tipuri de evenimente, etc.). Clasificatoarele și nomenclatoarele interne se vor elabora și utiliza în cadrul DPSF numai în absența clasificatoarelor/nomenclatoarelor internaționale, naționale oficiale și metadatelor statistice.

35. Fluxurile informaționale ale DPSF se referă la procesele specifice de integrare a datelor din situațiile financiare și capacitățile sistemului informațional de a presta servicii electronice. În acest sens e necesară implementarea a 3 fluxuri informaționale de bază disponibile diferitor categorii de utilizatori ai DPSF:

1) *recepționarea și procesarea situațiilor financiare*. Reprezintă fluxul unde sunt implicați actori umani ai BNS și actori sisteme informaționale pentru recepționarea situațiilor financiare din surse oficiale, validarea conținutului situațiilor financiare de către DPSF, verificarea situațiilor financiare de către Funcționarii BNS și integrarea situațiilor financiare în stocul de date al DPSF;

2) *furnizarea serviciilor electronice gratuite*. Reprezintă fluxul de lucru furnizat de DPSF către utilizatorii neautentificați prin intermediul interfeței publice a DPSF (conține toate etapele: accesarea interfeței publice a DPSF, identificarea și solicitarea serviciului necesar, livrarea serviciului de către DPSF). La această categorie de servicii electronice se referă și partajarea datelor de către DPSF către alte sisteme informaționale guvernamentale;

3) *furnizarea serviciilor electronice comerciale*. Reprezintă fluxul în care sunt implicați actorii umani și sistemele informaționale solicitante de servicii contra cost furnizate de DPSF (conține toate etapele: accesarea interfeței publice a DPSF, identificarea și solicitarea serviciului necesar, autentificarea și autorizarea solicitantului, achitarea serviciului prin mijloace online/înregistrarea plăților efectuate prin alte mijloace, procesarea plăților și livrarea serviciului electronic).

36. **Integrarea cu alte sisteme informaționale** a DPSF presupune implementarea unui mecanism de interoperabilitate cu 18 sisteme informaționale, după cum urmează (Figura 4):

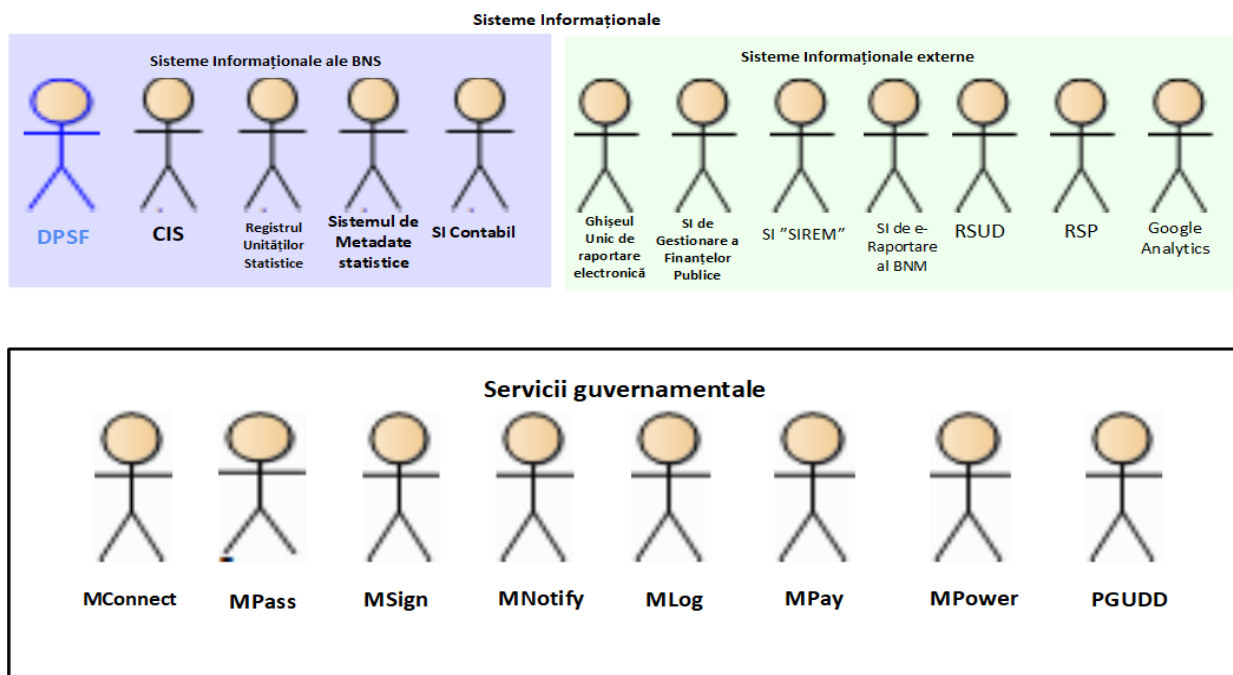

Figura nr. 4. Actorii sistemelor informaționale care interacționează cu DPSF.

- 1) *Sistemul informațional al BNS de prelucrare a situațiilor financiare "CIS"* – sistem informațional, depozitar central al datelor statistice (datele din situațiile financiare primite din toate surse oficiale, în final, trebuie stocate în CIS pentru prelucrarea ulterioară în scopuri statistice);
- 2) *Registrul unităților statistice* – sistem informațional deținut de BNS care conține toate datele aferente unităților de drept din Republica Moldova. Acest sistem va furniza date despre profilul entităților care depun situațiile financiare;
- 3) *Sistemul de Metadate Statistice* – sistem informațional deținut de BNS care conține toate metadatele statistice oficiale care urmează să fie utilizate de DPSF;
- 4) *SI Contabil* – sistem informațional deținut de BNS care asigură ținerea evidenței contabile și urmează să înregistreze toate tranzacțiile comerciale efectuate prin intermediul DPSF;
- 5) *platforma de interoperabilitate (MConnect)* - soluție tehnică destinată asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date, în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
- 6) *serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)* - serviciu reutilizabil, găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism integrat, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;
- 7) *serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign)* - serviciu reutilizabil, furnizat la nivelul platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism integrat, securizat și flexibil, al diferitelor soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii electronice de către utilizatori (inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale și a serviciilor electronice), oferite de către furnizorii de semnătură electronică în conformitate cu legislația;

- 8) *serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify)* - soluție informatică din categoria Guvern către Cetățean (G2C) și Guvern către Business (G2B) și are ca obiectiv principal asigurarea necesităților informatice și informaționale pentru realizarea procesului de notificare;
- 9) *serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)* - serviciu centralizat, reutilizabil, găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul utilizării sistemelor informaționale;
- 10) *sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower)* - sistem informațional constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, destinate consemnării împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, acordate de către persoane fizice sau persoane juridice altor persoane fizice sau persoane juridice;
- 11) *serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)* – sistem informațional care este utilizat în calitate de mecanism de efectuare a plăților în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor (în continuare - CUT), precum și de distribuire a plăților de la bugetele componente ale bugetului public național și de restituire a plăților din CUT și din conturile instituțiilor publice la autogestiune către persoanele fizice;
- 12) *portalul guvernamental unic de date deschise (PGUDD, <http://date.gov.md>)* - punct unic de acces la datele guvernamentale cu caracter public. Scopul portalului este facilitarea accesului la datele guvernamentale deschise (datele cu caracter public) – date cu valoare înaltă, procesabile pe calculator, generate și găzduite de către și pentru autoritățile și instituțiile publice, protejând în același timp caracterul personal, confidențialitatea și securitatea acestora, conform cadrului normativ;
- 13) *Ghișeul unic de raportare* - platformă destinată raportării centralizate electronice către mai multe instituții publice (Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică, Compania Națională de Asigurări Medicale și Casa Națională de Asigurări Sociale). Ghișeul unic de raportare este principalul furnizor de situații financiare;
- 14) *Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice* - sistem informațional deținut de MF care este utilizat de autoritățile publice din Republica Moldova pentru a prezenta situațiile financiare;
- 15) *Sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebancaară „SIREM”* – sistem informațional deținut de CNPF, utilizat de companiile de asigurări și instituțiile de creditare nebancaară din Republica Moldova pentru a depune situațiile financiare (în format JSON);
- 16) *Sistemul informațional de raportare al BNM* - sistem informațional deținut de BNM care este utilizat de băncile comerciale pentru a depune situațiile financiare (în format XBRL);
- 17) *Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept”* - sistem informațional deținut de Agenția Servicii Publice, care conține datele de înregistrare ale entităților înregistrate în Republica Moldova;
- 18) *Sistemul informațional „Registrul de stat al Populației”* - sistem informațional deținut de Agenția Servicii Publice, care conține datele despre persoanele înregistrate în Republica Moldova;
- 19) *Google Analytics* - serviciu extern utilizat pentru a colecta statistici privind utilizarea interfeței publice a DPSF.

Capitolul VII. Spațiul tehnologic al DPSF

37. DPSF este găzduit pe platforma guvernamentală comună (MCloud). Arhitectura SI DPSF va fi bazată pe standarde deschise relevante și nu va utiliza standarde proprietare. Arhitectura SI DPSF trebuie conceptualizată utilizându-se o viziune integrată, bazată pe bunele practici ale industriei TIC.

38. DPSF trebuie să fie interoperabil deoarece reprezintă o soluție informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât cu sisteme informaționale din cadrul BNS, cât și cu sisteme informaționale ale altor autorități publice sau instituții private.

39. SI DPSF va fi implementat în baza unei Arhitecturi orientate pe servicii modulare, bazate pe componente reutilizabile și interfețe abstracte care vor impune implementarea unei arhitecturi multinivel cu o clară delimitare a nivelelor arhitecturale (cel puțin 3 nivele arhitecturale urmează a fi implementate: Nivelul de prezentare, Nivelul aplicației/business logicii și Nivelul de Date). Componentele de sistem vor fi relativ independente cu posibilități de interacționare între ele prin intermediul unor interfețe dedicate. Întru asigurarea unui nivel adecvat al securității informaționale, DPSF va permite realizarea de conexiuni securizate între stațiile client și serverul de aplicație. Din punct de vedere funcțional se va dezvolta o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori, cât și în cazul creșterii volumului de date gestionată de aceasta.

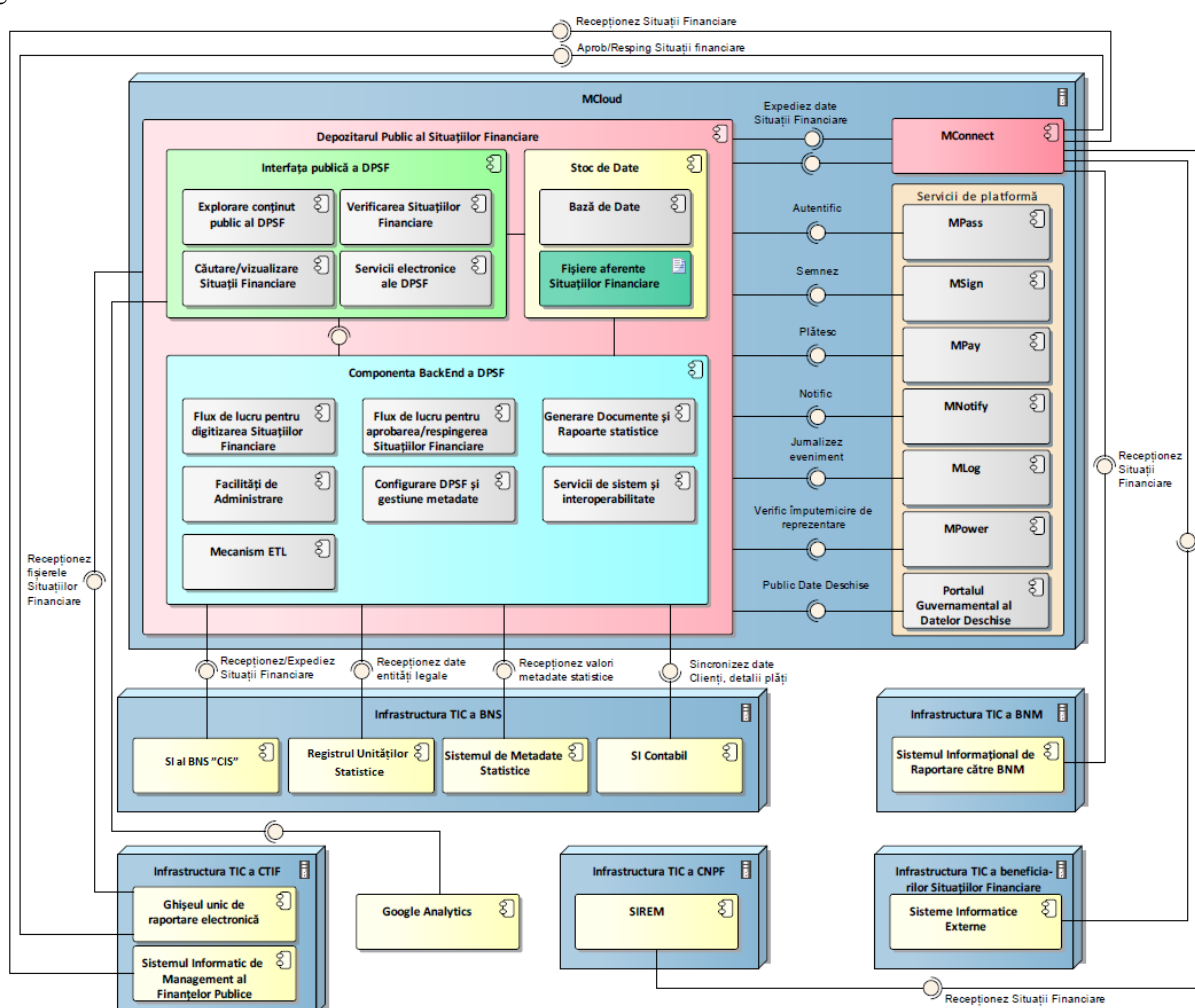

Figura nr. 5. Componentele DPSF și interacțiunea între ele.

40. După cum se vede în figura 5 (arhitectură conceptuală de nivel înalt a DPSF), soluția de cooperare a resurselor pentru asigurarea funcționalității DPSF constă din 6 categorii de noduri distincte:

1) *infrastructura TIC a BNS*, care include: DPSF; Registrul unităților statistice; Sistemul Informațional al BNS de prelucrare a situațiilor financiare "CIS"; Sistemul de Metadate Statistice și SI Contabil al BNS;

2) *sistemele informaționale partajate* după cum urmează: MConnect; MPass; MSign; MNotify; MLog; MPower; MPay; PGUDD;

3) *infrastructura TIC a Ministerului Finanțelor*, care include Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice;

4) *infrastructura TIC a SFS*, care include Ghișeul unic de raportare;

5) *infrastructura TIC a CNPF*, care găzduiește Sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară „SIREM”, utilizat pentru colectarea situațiilor financiare de la companiile de asigurări și instituțiile de creditare nebanară;

6) *infrastructura TIC a BNM*, care găzduiește Sistemul Informațional de Raportare către BNM, utilizat pentru colectarea situațiilor financiare de la bănci;

7) *infrastructura TIC a ASP*, care găzduiește Registrul de stat al unităților de drept, utilizat pentru recepționarea datelor de înregistrare ale entităților înregistrate în Republica Moldova;

8) *infrastructura TIC a Google*, care găzduiește Google Analytics, utilizat pentru colectarea informației statistice privind exploatarea interfeței publice a DPSF.

41. În interacțiunea sa cu mediul extern, DPSF publică câteva interfețe realizând următoarele acțiuni (figura 5):

1) *Expediez date Situații Financiare*, care interacționează cu platforma de interoperabilitate guvernamentală (MConnect) în scopul furnizării datelor din situațiile financiare deținute de DPSF către sisteme informaționale externe;

2) *Furnizez date Clienți, detalii plăți*, care interacționează cu Sistemul Informațional Contabil al BNS în scopul sincronizării datelor despre Clienți, abonamente, comenzi, facturi generate, plăți recepționate și servicii prestate.

42. Întru asigurarea implementării funcționalităților cheie, DPSF va consuma următoarele interfețe furnizate de sisteme informaționale:

1) Interfețele expuse de sistemele informaționale ale BNS:

a) *Furnizez date unități de drept* care interacționează cu Registrul unităților statistice BNS în scopul recepționării datelor de profil ale entităților sau a subiecților care solicită servicii electronice furnizate de DPSF;

b) *Furnizez valori metadate statistice* care interacționează cu Sistemul de Metadate Statistice în scopul recepționării metadatelor statistice oficiale care urmează să fie utilizate în cadrul DPSF;

c) Interfața *Recepționez fișierele Situațiilor Financiare* furnizată de Ghișeul unic de raportare prin intermediul căreia vor fi extrase totalitatea fișierelor aferente situațiilor financiare raportate prin intermediul Ghișeului unic de raportare electronică;

2) Interfețele expuse de sisteme informaționale externe prin intermediul platformei de interoperabilitate guvernamentală (MConnect):

a) *Recepționez Situații Financiare*, care interacționează cu sisteme informaționale externe pentru recepționarea situațiilor financiare raportate prin intermediul următoarelor soluții software:

- Ghișeul unic de raportare, deținut de Serviciul Fiscal de Stat;
- Sistemul Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice, deținut de MF;
- Sistemul informatic electronic cu bază de date privind stocarea, consolidarea, analiza și monitorizarea datelor financiare ale sectorului de creditare nebanară „SIREM”, deținut de CNPF;
- Sistemul informațional de raportare al BNM;

b) *Aprob/Resping Situații financiare*, care interacționează cu Ghișeul unic de raportare, pentru a expedia către acesta rezultatul procedurii de verificare de către BNS a situațiilor financiare recepționate;

c) *Furnizez date unități de drept*, care interacționează cu Registrul de stat al unităților de drept pentru recepționarea datelor de înregistrare a unităților de drept ale Republicii Moldova;

3) Interfețele destinate interacțiunii DPSF cu sistemele informaționale partajate după cum urmează:

- a) *Autentic* pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) în scopul autentificării utilizatorilor prin intermediul semnăturii electronice;
 - b) *Semnez* pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) destinat aplicării și validării semnăturii electronice;
 - c) *Plătesc* pentru interacțiunea cu serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) destinat efectuării și procesării plăților electronice;
 - d) *Notific* pentru interacțiunea cu serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) destinat notificării utilizatorilor autorizați ai DPSF în legătură cu diferite evenimente de business;
 - e) *Jurnalizez* eveniment pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (Mlog) destinat jurnalizării evenimentelor de business produse în cadrul DPSF;
 - f) *Verific* împuternicire de reprezentare pentru interacțiunea cu sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) destinat verificării existenței și valabilității împuternicirilor de reprezentare de către părțile interesate;
 - g) *Public Date Deschise* pentru interacțiunea cu portalul guvernamental unic de date deschise (PGUDD) în scopul publicării indicatorilor de performanță, statisticilor și rapoartelor cu caracter public produse de DPSF;
- 4) Interfața expusă de *Google Analytics* prin intermediul căreia vor fi furnizate statistici privind utilizarea interfeței publice a DPSF.

Capitolul VIII. Asigurarea securității informaționale a DPSF

43. Asigurarea securității informaționale va include totalitatea măsurilor juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor securității resurselor și infrastructurii informaționale. Pot fi delimitate următoarele probleme de asigurare a securității informaționale cu care se va confrunta sistemul informațional:

- 1) asigurarea confidențialității informației (prevenirea obținerii informațiilor de către persoanele care nu au drepturile și competențele respective);
- 2) asigurarea integrității logice a datelor (prevenirea introducerii, actualizării și ștergerii nesancționate a informației sau introducerea datelor denaturate);
- 3) asigurarea securității infrastructurii informaționale de tentative de a defecta sau de a modifica funcționarea acesteia.

44. Mecanismele principale de securitate informațională utilizate vor fi:

- 1) autentificarea și autorizarea accesului la date;
- 2) administrarea accesului la date;
- 3) înregistrarea acțiunilor utilizatorilor sistemului informațional;
- 4) criptarea datelor (unde e cazul);
- 5) auditul informatic;
- 6) procedurile de restabilire în caz de dezastru.

45. Veriga cea mai sensibilă la risc în sistemul de securitate este factorul uman. Din aceste considerente, instruirea personalului la capitolul însușirii metodologiei rezistenței la amenințări informatice este un element foarte important.

46. În procesul de elaborare a *DPSF*, pentru asigurarea securității informaționale se va ține cont de algoritmi și protocoalele existente pe piață cu respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.

47. Adicional urmează a fie efectuate acțiuni organizatorice, tehnologice și de program de asigurare a securității informaționale în conformitate cu standardele internaționale aprobate ca naționale în Republica Moldova:

- 1) **SM ISO/CEI 15408-1:2014** - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 1: Introducere și model general;

- 2) **SM ISO/CEI 15408-2:2014** - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 2: Cerințe funcționale de securitate;
- 3) **SM ISO/CEI 15408-3:2014** - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Criterii de evaluare pentru securitatea tehnologiei informației. Partea 3: Cerințe de asigurare a securității;
- 4) **SM SR ISO/CEI 27001:2016** - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe;
- 5) **SM ISO/CEI 27002:2014** - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației.

48. Accesul la resursele sistemului informațional va fi asigurat și autorizat prin intermediul serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass). Utilizatorii DPSF vor poseda drepturi distincte de acces în dependență de nivelul de securitate căruia îi corespund. Pentru fiecare categorie de acces va exista posibilitatea de a defini rolurile și drepturile utilizatorilor (inclusiv la nivelul de acces la interfața accesibilă utilizatorilor).

49. Accesul la informația bazei de date va fi limitată în dependență de drepturile și rolurile specifice utilizatorilor. Fiecare categorie de utilizatori va avea acces la o interfață personalizată (diferită de cea a altor categorii de utilizatori) pentru vizualizarea și gestionarea informației precum și de manipulare cu datele.

50. Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului (Funcționar BNS, Client) nici un grup de acces nu trebuie să posede dreptul de a suprima direct înregistrările bazei de date (se va schimba doar statutul corespunzător a înregistrării ce urmează a fi eliminate). De asemenea, nu se va admite modificarea directă a datelor bazei de date. Toate inserările și actualizările de date în baza de date se vor face exclusiv prin intermediul unor formularele electronice specializate cu parcurgerea completă a unor fluxuri de lucru implementate în cadrul DPSF.

51. Orice modificare potențial periculoasă: modificarea informației unei înregistrări, schimbare statut, adăugarea unor înregistrări noi, etc. va fi documentată în registre electronice speciale (fișiere log) cu indicarea timpului și utilizatorului care a efectuat modificarea potențial periculoasă. Pentru fiecare modificare potențial periculoasă DPSF va salva în evenimentul jurnalizat modificarea efectuată. În consecință, DPSF va dispune de un instrument eficient care va da posibilitatea de a efectua o analiză a comportamentului utilizatorilor.

52. La nivel fizic politica de asigurare a securității informaționale va fi realizată prin intermediul unor module automate de generare a copiilor de rezervă a fișierelor și bazelor de date și aplicațiilor informatice aflate în producție. Administratorii DPSF vor dispune de posibilitatea de definire a politicii de generare automată a copiilor de rezervă.

53. Întru asigurarea unui nivel adecvat al securității informaționale a DPSF se consideră binevenită elaborarea și implementarea unei politici de asigurare a securității informaționale. Această politică va detalia totalitatea compartimentelor de securitate, rolurile drepturile și obligațiile fiecărui actor al sistemului informațional. Politica de securitate va fi adusă la cunoștința fiecărui utilizator și semnată de acesta. Fiecare utilizator va cunoaște obligațiunile de serviciu în materie de respectare a securității informaționale și totalitatea procedurilor formale pe care trebuie să le respecte în strictă concordanță cu politica de securitate.

54. Pentru asigurarea veridicității informației se va crea o politică care va defini mecanismele de validare a informației introduse în cadrul sistemului informațional sau extrase din acesta.

55. BNS va dispune sau va contracta personal calificat pentru efectuarea auditului securității informaționale, verificării și instruirii continue în materie de asigurare a securității informaționale.

Încheiere

Prezentul Concept al Sistemului informațional DPSF descrie principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care este concepută și va fi implementată realizarea unei soluții informatice performante care ar asigura suportul informatic al actorilor implicați în procesele de

colectare, procesare și diseminare a datelor din situațiile financiare depuse de entități și documentele aferente acestor situații financiare.

Este stabilit cadrul general și locul unui astfel de sistem în sistemul de guvernare electronică. A fost aleasă soluția optimă, care corespunde standardelor în domeniu și nivelului actual de dezvoltare a guvernării electronice în Republica Moldova.

Implementarea DPSF va permite integrarea într-un depozitar unic a tuturor tipurilor de situații financiare creând-se în acest sens un punct unic de acces la datele din situațiile financiare. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și a comunicațiilor și implementarea conceptelor moderne de schimb de date implementate în DPSF vor îmbunătăți calitativ activitatea BNS în transparentizarea activității unităților de drept din Republica Moldova și va facilita accesul la date și investițiile în economia Republicii Moldova.